

Diplomová práce, TF JU

Autorka: Veronika Jelínková

obhajoba: červen 2011

Název: Dilemata sociálních pracovníků pracujících v zařízeních pro seniory

Posudek vedoucího práce:

Autorka studuje obor Etika v sociální práci, zvolené téma tedy souvisí se studovaným oborem a zapadá do profilu Teologické fakulty. Cíl práce si autorka zformulovala následně: zjistit zda, a pokud ano s jakými, dilematy se setkávají sociální pracovníci pracující v zařízeních pro seniory. Práci dělí do třech hlavních kapitol, v první kapitole se zabývá vlastním předmětem práce zkoumaných pracovníků, tedy stářím, sociální práci se seniory. Na tuto práci nahlíží jako na možný (patrně předpokládaný) zdroj dilemat. Druhou kapitolu věnuje dilematům v sociální práci, jednak z etického hlediska, jednak z hlediska dostupné typologie těchto profesních dilemat. Poslední třetí kapitola je pak praktickým ověřením teoretických formulací formou výzkumné sondy. V úvodu autorka kromě formulace cíle popisuje a zdůvodňuje strukturu své práce, tato se jeví jako srozumitelná a logicky zdůvodněná. Autorka se v úvodu vyslovuje také (alespoň částečně) k problematice etiky a to jak v práci se seniory samé, tak i při studiu. Její postřehy jsou autentické. V první kapitole pojednává autorka pojem stáří se všemi možnými doprovodnými jevy a příznaky v poměrně hutné a komplexní formě, takže čtenář od svého určitého věku je veden k poctivému zamyšlení....Následně uvádí sociální práci se seniory i s uvedením nebezpečí, které tato práce obnáší a problematiku s tím spojenou.

Druhá kapitola se zabývá místem etiky v této práci, uvedením možné typologie dilemat, přehledem některých etických směrů, které se probírají při výuce. Kapitola je zakončena chvályhodnou snahou propojit etickou teorii s praxí sociální práce; autorka, když v předchozím uvedla jaká možná dilemata sociální práce obnáší, pokouší se nyní najít místo etiky v řešení praktických dilematických situací sociálního pracovníka. Nejsem si zcela jist, zda tato snaha je ve všech uvedených konkrétnostech zcela srozumitelná – např. odstavec s názvem „Rozhodnutí na základě morálního předporozumění“ nemusí snad vždy souviset s tím, jak se pacienti chovají k soc. pracovníkovi; spíše bych řekl, že více záleží na pracovníkově výchově a dosavadním vzdělání, které formovalo jeho předporozumění. Podobně tak v dalších bodech.

Poslední kapitola uvádí výsledky pilotní výzkumné sondy, kterou autorka provedla. Lze tak konstatovat, že cíle, který si vytkla, s možnostmi, které jí poskytuje zpracovávání závěrečné práce, dosáhla.

Celkově dělá práce dojem slušně zpracovaných tří témat – zdravotně-sociální (osobně se domnívám, že nejdůkladněji), etické (budí dojem solidně zpracovaných výpisků učebnic etiky) a teorií dilemat (opět solidně zpracovaná publikace). Víím, že je pravdou, co autorka zmiňuje v úvodu, že pro mnohé studenty byl v Bc. studiu jediným etickým tématem etický kodex, pak chápu její

potřebu si tuto tematiku takto srovnat, když v podstatě po půl roce na navazujícím etickém oboru musí začít zpracovávat oborově zaměřenou závěrečnou práci. Uvedená tři témata se tedy autorka snaží provázat a dát tak práci jednotící tvář, což se jí do značné míry daří. Pokud je tomu něco na překážku, pak je to paradoxně její důkladnost v jednotlivých tématech. Jakoby se ponořila do jednotlivé problematiky natolik a do takových detailů, že se ptám, zda toto vše potřebuji vědět, když sleduji na počátku vytyčený cíl. Nicméně ke cti autorky třeba dodat, že když se vypořádá s řadou detailů (ať zdravotního, či filozoficky učebnicového typu) dovede nás zpět k vlastní myšlence práce a na příslušných místech opětovně připomíná oč jí jde. Vlastní výzkum je pak sympatickou snahou prakticky si ověřit, jak v praxi vypadá to, co musela ve škole studovat.

Pokud se týká formálních náležitostí, práce obsahuje únosnou míru lehce odstranitelných překlepů a jiných maličkostí (např. je dobré když tabulka je uvedena na jedné straně).

Práci považuji za zdařilou a doporučuji k obhajobě.

Duben 2011
Alois Křišťan

